

Egzamin z Wstępu do Analizy Stochastycznej
7 września 2013

Proszę **wybrać pięć** spośród poniższych zadań i pełne rozwiązania każdego z nich napisać na odrębnej kartce, podpisanej imieniem, nazwiskiem oraz numerem indeksu. Za każde zadanie można otrzymać maksymalnie 10 punktów.

1. Wykazać, że dla $a, b \in \mathbb{R}$, proces $X = (X_t)_{t \in [0,1]}$, dany wzorem

$$X_t = a(1-t) + bt + (1-t) \int_0^t \frac{1}{1-s} dW_s$$

jest jedynym rozwiązaniem równania

$$dX_t = \frac{b - X_t}{1-t} dt + dW_t, t \in [0, 1),$$

z warunkiem początkowym $X_0 = a$.

2. Niech $W = (W_t)_{t \geq 0}$ będzie procesem Wienera zaś $Y = f W dW$. Wyznaczyć granicę według prawdopodobieństwa ciągu

$$S_n = \sum_{k=1}^n Y_{\frac{k}{n}}^2 (W_{\frac{k}{n}} - W_{\frac{k-1}{n}}).$$

3. Załóżmy, że $M = (M_t)_{t \geq 0}$ jest ciągłym martyngałem lokalnym względem filtracji $\mathcal{F} = (\mathcal{F}_t)_{t \geq 0}$. Załóżmy ponadto, że dla każdego $T > 0$, $\sup_{\tau \leq T} \mathbb{E} M_\tau^2 < \infty$, gdzie supremum przebiega wszystkie momenty stopu τ ograniczone przez T .

- a) (7 pkt.) Wykazać, że dla dowolnego ograniczonego momentu stopu τ , $\mathbb{E} M_\tau = \mathbb{E} M_0$.
- b) (3 pkt.) Załóżmy dodatkowo, że $\sup_{t \geq 0} \mathbb{E} M_t^2 < \infty$. Wykazać, że istnieje zmienna losowa M_∞ , taka że $M_t \rightarrow M_\infty$ dla $t \rightarrow \infty$ w L_2 i p.n.

4. Niech $W = (W_t)_{t \geq 0}$ będzie procesem Wienera, zaś Y będzie procesem o ciągłych trajektoriach, takim że $Y_t = \int_0^t s dW_s$ p.n. dla $t \geq 0$. Niech $\tau = \inf\{t \geq 0: Y_t \in \{-2, 4\}\}$. Wykazać, że $\tau < \infty$ p.n. oraz obliczyć $\mathbb{E} \tau^3$. (Wsk. Policzyć $\langle Y \rangle$).

5. Niech $W = (W_t)_{t \in [0,1]}$ będzie procesem Wienera zdefiniowanym na $(\Omega, \mathcal{F}, (\mathcal{F}_t)_{t \geq 0}, \mathbb{P})$ oraz niech

$$M = W_1 - 2 \int_0^1 s W_s ds - \frac{1}{10}.$$

Zdefiniujmy miarę probabilistyczną Q na (Ω, \mathcal{F}) , wzorem $dQ(\omega) = \exp(M(\omega)) d\mathbb{P}(\omega)$. Znaleźć taką funkcję $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, by proces

$$Z_t = W_t^2 - \frac{2}{3} t^3 W_t + f(t)$$

był martyngałem względem miary Q . (Wsk. Wyrazić $W_1 - 2 \int_0^1 s W_s ds$ jako całkę stochastyczną).

6. Niech $W = (W_t)_{t \geq 0}$ będzie procesem Wienera. Rozważmy proces

$$Y_t = \int_0^t \cos(W_s) dW_s + \int_0^t \sin(W_s) ds.$$

Znaleźć proces A_t o wahanu skończonym, $A_0 = 0$, taki aby $M_t = W_t \cos(Y_t) - A_t$ był martyngałem lokalnym. Czy M jest martyngałem? (Uwaga: proces A można wyrazić w terminach procesu Y).

7. Niech $W = (W_t)_{t \geq 0}$ będzie procesem Wienera. Niech proces $Y = (Y_t)_{t \geq 0}$ będzie dany wzorem

$$Y_t = \int_0^t \sin s dW_s.$$

Wykazać, że proces Y ma modyfikację o trajektoriach lokalnie hölderowsko ciągłych z dowolnym wykładnikiem $\gamma < 1/2$.